

Nyíregyházi Könyvbemutató rádióriportja

(PCs – Péter Csilla riporter, LE – Loványi Eszter, DSZI – Demeter-Szabó Ildikó jelnyelvi tolmács, UA - Dr. Ulrich Attila alpolgármester)

Narrátor: Kuku és barátai címmel különleges mesekönyv készült, amely az úgynevezett segítőkutya világát mutatja be. A könyvet nemrég Nyíregyházán is a nagyközönség elé tárták, a Kuku és barátai című könyv főszereplője egy hangjelző kutya, akiről Loványi Eszter gyógypedagógus, szociológus írt. A szerző siketként jött világra, és mint a nyíregyházi könyvbemutatón elmondta, kedvence adta az ötletet, hogy papírra vesse történetüket. Péter Csilla összeállítása következik.

LE – Jó napot kívánok! Köszönöm szépen a meghívást! Először is szeretném elmondani, hogy a mindennapokban nem használok tolmácsot, de a rádión keresztül nem tudok vizuális támpontot nyújtani, ezért kértem tolmács segítségét.

DSZI – Jó napot kívánok! Köszönöm szépen a meghívást! És mindenképpen szeretném elmondani, hogy a mindennapjaimban nem használok jelnyelvi tolmácsot, de a rádión keresztül nem tudok vizuális támpontot nyújtani, ezért kértem jelnyelvi tolmács segítségét.

LE – A kérdésre válaszolva, siketen születtem, halló családba, a barátaim is hallók, tehát integráltan jártam óvodába és iskolába.

DSZI – Én siketként születtem halló családba, a családom és a barátaim is hallók, integráltan jártam óvodába és iskolába.

LE – És a mindennapokban beszéddel szoktam kommunikálni, szájról olvasok, illetve hallókészüléket hordok, ez nagyon sokat segített a boldogulásban.

DSZI – A mindennapokban beszéddel kommunikálok, hallókészüléket hordok, és ez nagyon sokat segít a mindennapi boldogulásban.

LE – Gyógypedagógus és szociológus vagyok, és a szabadidőmben a NEO Magyar Segítőkutya Egyesületnél dolgozom önkéntesként.

DSZI - Gyógypedagógus és szociológus vagyok, és a szabadidőmben a NEO Magyar Segítőkutya Egyesületnél dolgozom önkéntesként.

LE – Az Egyesületben sokszor járunk óvodákba, iskolákba, illetve munkahelyekre úgynevezett szemléletformáló programokat tartani a kutyákkal.

DSZI - Az Egyesülettel gyakran járunk óvodákba, iskolákba, intézményekbe szemléletformáló előadásokat tartani a kutyákkal.

LE – Úgy tapasztaltam, hogy az óvodás gyermekek sokkal nyitottabbak, bátrabban kérdeznek, mint néhány esetben a felnőttek, és innen eredt a könyv, a mesekönyv ötlete.

DSZI - Úgy tapasztaltam, hogy az óvodás gyerekek sokkal bátrabban és könnyebben kérdeznek, mint a felnőttek, és innen eredt a mesekönyv ötlete is.

PCS - Miket szoktak kérdezni ilyenkor, mire kíváncsiak a gyerekek?

LE – Sokszor meglepően nyitottak, tehát olyanokat kérdeznek, amire mi sem számítunk. Főleg a mozgássérültek esetén jön ez elő, de tőlem is rögtön megkérdezik, hogy miért beszélek így. A felnőttek azok inkább távolságtartóbbak szoktak lenni, tehát zavarba jönnek az ilyen szituációktól, amikor hirtelen megszólalok, és akkor látják, hogy a kiejtésem nem tökéletes, a fogatékosságom amúgy láthatatlan.

DSZI – A gyerekek meglepően nyitottak, és sokszor olyan kérdéseket is föltesznek nekünk – amik különösen egyébként a mozgássérültek esetében szokott előjönni – amin mi magunk is meglepődünk. De tőlem is szoktak olyanokat kérdezni, amire nem mindig számítok. A felnőttek sokkal könnyebben zavarba jönnek ebben a helyzetben, hiszen az artikulációm, a beszédem nem tökéletes, és ők sokkal nehezebben tudják kezelni az ilyen helyzeteket.

LE – Nekem van egy hangjelző kutyám, aki nagy biztonságérzetet nyújt, őt Kukulnak hívják. A mindennapokban, főleg, amikor nem viselem a hallókészüléket, jelzi a zajokat, például a kopogást, az ébresztőórát, és ez megkönnyíti a mindennapjaimat. Innen is jött ez az ötlet, hogy Kuku szemszögéből mutassam be a segítőkutyák világát.

DSZI – Nekem van egy hangjelző kutyám, aki a mindennapokban nagyon sokat segít nekem, hiszen különösen, hogyha nem viselem a hallókészüléket, ő az, aki segít nekem, jelzi a hangokat, akár kopogásról, akár egyéb hangokról van szó és nagyon sokat segít nekem. És innen jött az ötlet, hogy Kuku szemszögéből mutassam be a segítőkutyák életét és mindennapjait.

LE – Nagyon közel állunk egymáshoz, és ami még sokat jelent, a kölcsönös segítség, tehát nem olyan, mint egy embernél, aki mondjuk, ha nem értek valamit, meg kell kérnem, hogy segítsen, írja le a papírra, amit szeretne mondani. Annyiban más, hogy ez a viszony kölcsönös, tehát én is felelősséggel tartozom a kutyámért, ő is segít nekem.

DSZI – A kapcsolatunk nagyon jó Kukuval és kölcsönös. Nem úgy, mint az emberek esetében, ahol segítséget kell kérnem, esetleg ha nem értik, hogy mit mondok, leírom, vagy ha én nem értem, ők leírják, hanem a mi viszonyunk kölcsönösségen alapul, én is felelősséggel tartozom a kutyámért, és nagyon jó a kapcsolatunk a mindennapokban.

PCS – Ebben a könyvben ő a főszereplő, de vannak más segítőtársai is, más kutyák, akik egyéb sérült embereknek segítenek. Ezt hogyan tudják a gyerekeknek megmutatni, hogyan lehet velük megértetni, és mi az igazi céljuk vele?

LE – Igen, ebben a mesekönyvben több fajta segítőkutya típust mutatunk be Kukul keresztül, például vakvezető kutyákat, mozgássérült segítőkutyákat, autista segítő, illetve terápiás kutyákat is. Mi úgy tapasztaljuk, hogy a segítőkutyákon keresztül még a fogyatékos gazdák életét is könnyebben be tudjuk mutatni, és a gyerekek ezt a másságot, sokféleséget természetesként kezelik.

DSZI – A mesekönyvben Kuku szemszögén keresztül többféle segítőkutyát is bemutatunk így vakvezető kutyát, autista segítő, mozgássérülteket segítő kutyát, illetőleg terápiás kutyákat, és úgy tapasztalom, hogy a kutyákon keresztül a fogyatékos gazdák életét is könnyebben be tudjuk mutatni, és a gyerekek sokkal nyitottabbak és befogadóbbak ezáltal.

PCS – Tudunk-e valamilyen számot mondani, hogy hány ilyen kutya van Magyarországon, mennyire népszerűek, gyakran megfordulnak-e ilyen családoknál?

LE – Pontos adatokkal más segítőkutya-típussal kapcsolatosan nem tudok szolgálni, de azt tudom, hogy például vakvezető kutyák közismertek. A hallássérült-segítő kutyákból Magyarországon összesen 8 vizsgázott kutya dolgozik. Ez a segítőkutya-típus még nem olyan ismert, hanem az még új fogalom hazánkban. Külföldön már ez a segítőkutya-típus is elterjedt, mint a vakvezető kutyák vagy a mozgássérült-segítő kutyák.

DSZI – Pontos számadatokkal nem tudok szolgálni, arról tudok információt, hogy Magyarországon a vakvezető kutyák a legelterjedtebb segítőkutya-típusok, és külfölddel ellentétben, ahol a hangjelző kutyák és a mozgássérült-segítő kutyák már elterjedtek. Magyarországon 8 vizsgázott hangjelző kutyáról van tudomásunk, nyolcan vannak, akik segítik a hallássérültek életét.

PCS – Mi lehet az oka, hogy ők ilyen kevesen vannak?

LE – Úgy gondolom, hogy inkább a tapasztalat- és az információhiányból ered, az egyesületünk is dolgozik azon, hogy nem csak az érintettek, hanem a többségi társadalom is megismerje ezt a segítőkutya-típust. Elő szokott fordulni, hogyha mondjuk, be szeretnék menni a bevásárlóközpontba, amire amúgy lehetőséget biztosít a jogszabály, hogy a segítőkutyámmal együtt bemehessek, akkor azt a választ kapom, hogy ide csak vakvezető kutya mehet be. Tehát nincsen információjuk a biztonsági őröknek se erről a segítőkutya-típusról.

DSZI – Azt tapasztalom, hogy elsősorban az információ és az ismerethiány az, ami ennek az oka, és személyes példámból is el tudom mondani azt, hogy a jogszabály hiába ad lehetőséget arra, hogy a kutyámat magammal vigyem, nagyon sokszor, például a bevásárlóközpontokban is azzal utasítanak el vagy próbálnak elutasítani minket, hogy ide csak vakvezető kutyával lehet bejönni, az információszegénység az első oka ennek.

PCS – Ez a könyv segítség lehet a gyerekeken keresztül a szülők és a felnőttek megszólítására, kicsit tanítására?

LE – Remélem, hogy igen. Sikerül valamennyire bemutatni a segítőkutyák világát, például Kuku keresztül a jogszabályi háttérről is mesélünk. Egy személyes történetet, amikor a szállodában nem szerettek volna fogadni minket, pedig ő egy szálláson is sok segítséget tud nyújtani, például vekker jelzésével, illetve mondjuk, megszólal a tűzriasztó, akkor életmentő is lehet a tevékenysége.

SZDI – Igen, bízom benne, hogy igen. Ugyanis Kuku történetén keresztül a jogszabályi háttérbe is megpróbálunk bepillantást nyújtani. És a könyvben egy személyes történetet is elmeséltem, ahol egy szállodába nem szerettek volna minket beengedni, holott ez a segítőkutya típus is nagyon sok segítséget tud nyújtani a mindennapokban. Egyrészt a szálláshelyen tökéletesen tud viselkedni, másrészt akár egy vészhelyzetben, akár bármilyen hang jelzésében nagy segítséget nyújt.

Narrátor: A könyvbemutatón Dr. Ulrich Attila Nyíregyháza alpolgármestere is jelen volt, aki közölte, az önkormányzat több szervezettel is felvette a kapcsolatot, akik a különböző fogyatékkal élő embereknek segítenek.

UA – Vannak olyan dolgok, amelyeket fel kell vállalni vagy fel kell tudni vállalni egy városnak is. Ebben az évben már több olyan esemény volt, amikor fogyatékkal élőknek segítettünk azontúl, hogy pénzügyi támogatást nyújtunk néhány szervezetünknek vagy más ilyen jellegű támogatásban részesítjük őket. Volt júniusban egy nagy 800 főt fogadó nemzetközi fesztivál itt fogyatékkal élők számára, és úgy

gondoltuk, hogy tovább visszük ezt a sort, úgy hogy egyenként szólítjuk meg, szervezetenként lényegében a különböző fogyatékkal élőket. Én már a Vakok Gyengénlátók Szövetségét megszólítottam, és szerintem ők is jövőre már elő fognak jönni a saját arcukkal bemutatni magukat. A legkönnyebb a SINOSZ-t volt, ugyanis ők 60 évesek, a megyei szervezet ebben az évben itt Szabolcs-Szatmár megyében és Nyíregyházán. És ők, őkik adtunk már teret az egyik nagy rendezvényünkön, a Krúdy Napon, hogy bemutakozzanak, és ott vetődött fel az ötlet számomra, mert az első nagy városi rendezvény keretein belül ez a bemutatkozás, hogy az önálló bemutatkozás mindig az a legtisztább, mindig az a legjobb. Emellé Nyíregyháza megye jogú városa az odaáll, mint ahogy itt is vagyunk, és az egyik intézményünkben teret is adtunk nekik. Szóval summa summarum én azt gondolom, hogy amit megtehetünk, azt meg kell tennünk, hogyha ez ilyen félig meddig jótékony keretek között megy, akkor jótékony keretek között kell megtenni. Innentől kezdve egyébként úgy gondolom, hogy ez a lehetőségteremtés már a SINOSZ-on múlik, hogy mit tud belőle kihasználni. Én felajánlottam nekik azt, hogy szervezeteik, csoportjaik, hogyha akarnak, megjelenhetnek különböző városi rendezvényeken. Ennek a célja pontosan az, hogy felhívják a saját gondolataikra a figyelmet, ugyanis, én magamból indulok ki és a magam rossz példáját veszem elő, hogy az ember, aki egészséggel született, az nem biztos, hogy mindennap arra gondol, hogy milyen lehet annak, aki nem. És hogy a segítség, a figyelemfelhívás az meglegyen. Tehát, lényegében a társadalomnak az érzékenyítése a számomra a cél, az, hogy ha az emberek egy kicsit jobban odatudnak figyelni, vagy hogy előzékenyebbek azokkal, akik fogyatékkal élnek, akkor már az fél siker. És én azt szeretném, ha igazából az óvodáktól kezdve a gyerekekben a szakemberek minél jobban elplántálnák ezt a segítő ösztönt. Ez végig kíséri az embert élete folyamán, ugyanúgy ahogy én a sajtótájékoztatóm a múlt héten olyan dolgokkal találkoztam, ami megdöbbenett, mert fogalmam nem volt róla, hogy ez van, hogy egyáltalán ilyen létezik. Jó lecke ez mindenkinek és nem árt az embernek holtáig tanulnia, most én is ebben a folyamatban veszek részt, ezért vagyok itt, mert érdekel és segíteni is szeretnék, megtettük az első lépést.

Narrátor: Nyíregyházán is bemutatták a Kuku és barátai című különleges mesekönyvet, amely az úgynevezett segítőkutya világát mutatja be. A világban többféle segítőkutya létezik, hazánkban legismertebbek a vakvezető ebek, mellettük azonban számos négylábú segíti fogyatékkal élő gazdáját, így például a hallás- és mozgássérülteknek is lehet képzett kutyája.